

Další střípek do mozaiky budu dnes vnovat výplatnímu razítku a jeho pohyblivým částem. Ty jsou dvě - výplatní hodnota a výplatní znaménko.

Výplatní znaménko

Když čs. poštovní správa zaváděla do poštovního provozu výplatní stroje, tak rozhodla o uvádění **"výplatního znaménka ve tvaru hvězdičky"** před hodnotu. Časem se pochopitelně livem různých okolností toto rozhodnutí stalo zastaralým a v řadě případů hvězdička zmizela. K ní se postupně připojily i jiné znaky - plné či duté tečky, plné či duté kosočtverce a další znaky. Život si našel cestičky. Navíc se toto nařízení týkalo soustavy Francotyp, ke které s po roce 1945 připojila celá řada soustav - buď se svými typickými výplatními znaménky (např. Pitney-Bowes) anebo úplně bez nich (Postalia apod.).

Uvádím tři příklady, které jsem namátkou vybral ze sbírky. Otisky spojuje stejná soustava a jednokruhové denní razítko.

HVĚZDIČKA s plnými cípy

Nejrozšířenější výplatní znaménko u soustavy Francotyp.

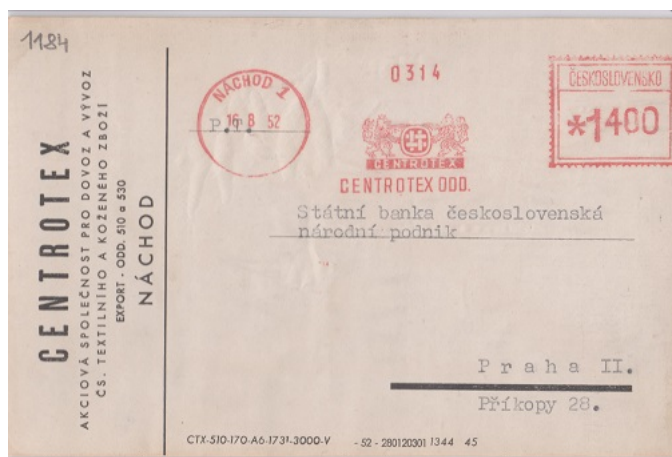
Francotyp, otisk FR 8h - 5m - 1k

Otisk s datem 16. 8. 1952

Uživatel: Centrotex a.s. Náchod

Dohlédací pošta NÁCHOD 1

Zajímavosti otisku: pětimístná výplatní hodnota, jednokruhové denní razítko (nařízení o dvoukruhovém denním razítku bylo vydáno 17. 12. 1946).

KOSOČTVEREC

různých velikostí, tvarů a polohy

Francotyp, otisk FR 6h - 5m - 1k

Otisk s datem 8. 9. 1947

Uživatel: Živnostenská banka Praha

Dohlédací pošta PRAHA 1

Zajímavosti otisku: pětimístná výplatní hodnota, výplatní znaménko ve tvaru plného kosočtverce, číslice hodnoty složeny z různých typů číslic (první dvě plné, druhé dvě duté - výjimečný případ mezi otisky)

Reprodukuji zvětšenou velikost pro lepší čitelnost:

KUŽELKA

Výjimečné výplatní znaménko

Francotyp, otisk FR 8 - 0 - 4m - 1k

Otisk s datem 25. 4. 1975

Uživatel: Ferona Plzeň

Dohlédací pošta PLZEŇ 1

Zajímavosti otisku, jednokruhové denní razítko, v nezměnném stavu 29 let po příslušném nařízení o změně, **chybotisk v označení - symbol "1" za názvem "PLZEŇ" otočen doprava**

